

4. Μύρωνος Χριστοφίδη: "Οι πολιτικοί εξόριστοι της Κύπρου" Times of Cyprus, Αρ. 12, 30.11.1957, σελ. 39.
5. Αρχιμανδρίτου Καλλίστου: "Ο Πατριάρχης Ιεροσολύμων Νικόδημος (1883-1890) και η δράσις αυτού εν τη Σιωνίτι Εκκλησία", Νέα Σιών, Έτος 27ον, 1932 σελ. 670.
6. Φωνή της Κύπρου 22/4.5.1889, Σάλπιγξ 21.10.1889.
7. Γ.Α. Μαρκίδη: "Ο πρώην Κώου Παγκράτιος, Πάφος, τόμος Η', σελ. 12.
8. Φωνή της Κύπρου 16/28.9.1889.
9. Φωνή της Κύπρου 14/26/12/1889
10. Σάλπιγξ 23.9.1889
11. Φωνή της Κύπρου 25/7.12.1889, Σάλπιγξ 2.12.1889.
12. Φωνή της Κύπρου 3/15.2.1890.
13. Σάλπιγξ 12.8.1889.
14. Σάλπιγξ 25.8.1890.
15. Αρχιμανδρίτου Καλλίστου: "Ο Πατριάρχης Γεράσιμος (1891-1970) και οι αγώνες αυτού και της περι αυτού αδελφότητος υπέρ των Αγίων Τόπων", Νέα Σιών, Έτος 27ον, 1932, σελ. 674.
16. Μύρωνος Χριστοφίδη: "Κύπριοι κληρικοί στο εξωτερικό", Times of Cyprus, Αρ. 40, 31.1.1959, σελ. 21.
17. Ευαγόρας 5.8.1897
18. Αλήθεια 12/24.7.1886
19. Κώστα Κύρρη: "Ο Κυθρεώτης λόγιος Αχιλλεύς Αμιλιανίδης (1903-1978)", Κυπριακός Λόγος, Λευκωσία 1979, σελ. 496.
20. Ένώσις 19/1.10.1897.
21. Φωνή της Κύπρου 5/17.8.1897
22. Σάλπιγξ 9.8.1897

ΤΗΣ ΜΑΝΑΣ ΤΟ ΠΑΡΑΠΟΝΟ 15/1/75

Κλαίει ημάνα το παιδί,
τον γιόκκαν της που χάθη,
κλαίει τον γιόν της που δεν ζη
πούπεσεν μέσ' την μάχη.
Κλαίει τ' αμούστακο παιδί,
τα δεκαενιά του χρόνια,
που έπεσεν για την τιμή
πούπεσεν για την δόξα.
"Χαλάλι", λέ' ημάνα του,
"Χαλάλι στην πατρίδα
χαλάλι και το γάλα μου,
χαλάλι στα Ξενύθκια.
Χαλάλι ότι έκανα για να τον μεγαλώσω
Χαλάλι και τα έξοδα σπουδών για να του δώσω.
Έχω όμως παράπονο, παράπονο μεγάλο
που να το πάρω δεν βαστώ μαζί μου εις τον τάφο,
τον τόπο εκεί που έπεσε θέλω να προσκυνήσω,
το κόμμα όπου τον σκέπασε να σκύψω να φιλήσω,
να πέσω να προσευχηθώ, κεράκι να ανάψω
για όλους όσους έπεσαν κι ύστερα ας πεθάνω.

Ανδρέας Παναγιώδης

ΜΑΖΙ

Μαζί θα περπατήσουμε την στράτα αυτή
και μ' άνοιξες και μ' ήλιο και με χιόνια
σφιχτά σφιχτά από τα χέρια κρατητοί
θα χαιρετίζουμε τα πρώτα χελιδόνια.

Παιδιά θα γίνουμε μ' απλές εδώ καρδιές
πολεμιστές για τη μεγάλη αλήθεια
όθε περνάμε θα σκορπιούνται οι ξωθιές
και φως θα πλημμυρίζουν τ' άδεια στήθια.

Κάθε τραγούδι μας τραγουδι όλης της γης
και θάχει η σκέψη μας την ευωδιά του Κρίνου
παιδιά που βγήκαμε απ' το φως κάποιας αυγής
στο μέτωπο με την σφραγίδα εκείνου.

ΝΙΚΟΣ ΚΑΜΒΥΣΗΣ

από το ημερολόγιο
(το άγγελμαφ της ημέρας) 1968

Φωτεινή Μ. Πετρίδου